

Uchwała Nr 11/P/2025
Składu Orzekającego Nr 4
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy
z dnia 4 grudnia 2025 roku

w sprawie wydania opinii o projekcie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Łasin
na 2026 rok

Działając na podstawie art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 9/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania

Skład Orzekający w osobach:

Przewodniczący Składu:

Daniel Karaźniewicz - Członek Kolegium RIO

Członkowie Składu:

Aleksandra Kwiatkowska - Członek Kolegium RIO

Edyta Nowek - Członek Kolegium RIO

opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniem

projekt budżetu Miasta i Gminy Łasin na 2026 rok

Uzasadnienie

Projekt uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami został opracowany w oparciu o ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) – dalej uofp. Projekt wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, Zespół Zamiejscowy w Toruniu w ustawowym terminie, tj. do dnia 15 listopada 2025 r.

Projekt uchwały budżetowej został przedłożony Radzie Miejskiej na podstawie Zarządzenia Nr 241/2025 z dnia 13 listopada 2025 r. i może on w 2026 r. - zgodnie z art. 240 ust. 1 uofp - stanowić podstawę gospodarki budżetowej gminy do czasu uchwalenia budżetu, nie później jednak niż do 31 stycznia roku budżetowego. Na podstawie art. 211 ust. 5 uofp projekt uchwały składa się z budżetu i załączników, spełnia normy regulujące zakres merytoryczny zadań finansowych i szczegółowość budżetu samorządu, określone w art. 212 ust. 1 uofp.

I.

1. Zgodnie z brzmieniem art. 212 ust. 1 pkt 1 uofp uchwała budżetowa określa planowane dochody budżetowe gminy z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych.

Dochody zaplanowano w kwocie 60.953.822,78 zł, w tym:

- bieżące 56.455.824,00 zł,
- majątkowe 4.497.998,78 zł.

2. Po stronie planu, dochody zostały przyjęte w pełnej szczegółowości, co spełnia wymogi art. 235 uofp, uwzględnione zostały źródła dochodów własnych, w tym wpływy z podatków i opłat.

Dotacje celowe pochodzą z budżetu państwa i są przeznaczone na zadania zlecone i własne oraz na zadania realizowane w ramach porozumień.

Kwoty planowanej subwencji ogólnej oraz udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych zostały przyjęte w wielkościach podanych przez Ministerstwo Finansów. Dochody majątkowe gminy pochodzą ze sprzedaży majątku, dotacji, środków przeznaczonych na inwestycje i dochodów z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności.

Zaplanowano środki na finansowanie wydatków związanych z realizacją zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp, tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2.

Planowane dochody ujęte w części normatywnej projektu są zgodne z wielkościami wykazanymi w załączniku Nr 1 do projektu uchwały.

II.

1. Zgodnie z brzmieniem art. 212 ust. 1 pkt 2 uchwała budżetowa określa łączną kwotę planowanych wydatków budżetu gminy z wyodrębnieniem wydatków bieżących i majątkowych.

Wydatki zaplanowano w kwocie 68.447.364,17 zł, w tym:

- bieżące 54.596.950,36 zł,
- majątkowe 13.850.413,81 zł.

1. W planie wydatków, wydatki zostały ujęte w pełnej szczegółowości, co spełnia wymogi art. 236 uofp.

W zaplanowanych wydatkach ogółem, wydatki bieżące stanowią 79,8% wydatków ogółem, natomiast wydatki majątkowe stanowią 20,2 % wydatków ogółem.

W planie wydatków bieżących uwzględniono:

- wydatki jednostek budżetowych na wynagrodzenia i składki od nich naliczone,
 - wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań.
- Zgodnie z treścią art. 70a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.) w budżecie zostały wyodrębnione środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.
- Dochody za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w całości zostały przeznaczone na wydatki związane ze zwalczaniem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii.
- Dochody związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w pełni pokrywają wydatki związane z ochroną środowiska.
 - Dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały w całości przeznaczone na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Jednostka nie zaplanowała zbilansowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Stosownie do wymogu określonego w art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) Rada Miejska Łasin w dniu 16 grudnia 2021 r. podjęła uchwałę Nr XXXII/271/2021 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
 - dotacje podmiotowe, przedmiotowe i celowe z budżetu.
- Z ustaleń Składu wynika, że w projekcie przyjęto zarówno po stronie dochodów jak i wydatków dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. Wielkość tych dotacji jest zgodna z planem finansowym stanowiącym załącznik Nr 5.

Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielonych z budżetu Gminy sporządzono zgodnie z wymogami art. 215 uofp.

Realizację zadań kultury zabezpieczono w budżecie poprzez dotację podmiotową dla samorządowych instytucji kultury.

- świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2., w części związanej z realizacją zadań jst,
- obsługę długu jst.

W budżecie planuje się utworzenie rezerwy ogólnej w kwocie 160.000,00 zł, stanowiącej 0,23% planowanych wydatków, która jest zgodna z art. 222 ust. 1 uofp.

Ponadto jst utworzyła rezerwę celową w wysokości 140.000,00 zł, która nie przekroczyła granicy określonej w art. 222 ust. 3 uofp i stanowi 0,20% planowanych wydatków. Utworzoną rezerwę celową w całości zaplanowano z przeznaczeniem na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego. Rezerwa ta stanowi 0,55% planowanych wydatków budżetu pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu, co jest zgodne z przepisem art. 26 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 122 z późn. zm.).

W projekcie budżetu Miasta i Gminy Łasin na 2026 rok spełniony został wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8, przy czym zgodnie z treścią art. 296a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w latach 2026-2029 dochody bieżące mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy. Planowana nadwyżka operacyjna, tj. nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi wynosi 1.858.873,64 zł.

W planie wydatków majątkowych wyodrębniono:

- inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2.

Skład Orzekający zwraca uwagę na niezgodność kwot wydatków majątkowych na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych pomiędzy załącznikiem Nr 14 pn. „Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszy Spójności na 2026 rok” i załącznikiem Nr 2 pn. Plan wydatków na 2026 rok. W załączniku Nr 14 wykazano kwotę powyższych wydatków w wysokości 5.279.725,75 zł podczas gdy z kol. 17 załącznika Nr 2 wynika kwota 1.363.531,34 zł.

Stosownie do art. 211 ust. 5 ustawy o finansach publicznych uchwała budżetowa składa się z budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz załączników. Z powyższego wynika m.in. iż budżet jak i załączniki winny być ze sobą spójne.

Wykazane środki na realizację zadań inwestycyjnych są zgodne z danymi zawartymi w wykazie inwestycji na 2026 r. (zał. Nr 3 projektu). Kwota przeznaczona na cele inwestycyjne wynosi 13.850.413,81 zł.

III.

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 3 uofp gmina ustaliła wynik budżetu stanowiący deficyt w wysokości 7.493.541,39 zł. Źródłem pokrycia deficytu będą przychody pochodzące ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 4.000.000,00 zł oraz przychody pochodzące z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 3.493.541,39 zł.

IV.

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 4 i 5 uofp gmina wykazała kwoty planowanych przychodów i rozchodów.

Szczegółowe zestawienie planu przychodów i rozchodów w układzie paragrafów klasyfikacji budżetowej zawarte jest w załączniku Nr 4 do projektu. Zostało ono sporządzone zgodnie z art. 39 ust. 3 uofp. Wynika z niego, że w roku budżetowym 2026 wykupowi podlegają papiery wartościowe w kwocie 1.500.000,00 zł. Planowany wykup papierów wartościowych ma źródło pokrycia finansowego.

V.

W § 15 projektu uchwały budżetowej ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 2.000.000,00 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy.

Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia do nieokreślenia w projekcie uchwały budżetowej limitu zobowiązań na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta i Gminy Łasin. Pomimo określenia w § 3 projekt uchwały budżetowej Miasta i Gminy Łasin na 2026 r. iż deficytu budżetu zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 4.000.000,00 zł nie określono limitu zobowiązań z tytułu emitowanych papierów wartościowych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu,

co narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Stosownie do art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 ustawy o finansach publicznych.

Z art. 89 ust. 1 i art. 90 tej ustawy wynika natomiast, że jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na: 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego; 2) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego; 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów; 4) wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Na finansowanie wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym ujęte w ramach przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać pożyczki w państwowych funduszach celowych oraz w państwowych i samorządowych osobach prawnych zaliczanych do sektora finansów publicznych, o ile ustawa tworząca fundusz lub osobę prawną tak stanowi.

VI.

Na mocy uchwały Rady Miejskiej w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie funduszu sołeckiego w projekcie uchwały budżetowej wyodrębniono środki na realizację przedsięwzięć.

VII.

Zawarte w projekcie uchwały upoważnienia dla Burmistrza są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

VIII.

W załączniku do projektu uchwały podano kwoty planowanych przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych oraz plan rachunku dochodów i wydatków nimi sfinansowanych jednostek prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 ze zm.)

Termin wejścia w życie uchwały budżetowej określono w projekcie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji uchwały.

Pouczenie:

1. Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Daniel Karaźniewicz
Członek Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy